Waraka wa Manton kwa Msomaji

Waraka kwa msomaji, na Thomas Manton

Shetani ana chuki kubwa dhidi ya ufalme wa Kristo, na hajui njia nyingine fupi zaidi ya kuuponda ukiwa bado yai, kama ile ya kuwaharibu vijana, na kuvuruga wajibu wa familia. Anashambulia wajibu wote ule ulio wa hadhara katika makusanyiko ya watakatifu, lakini haya yamelindwa vizuri sana na maagizo ya dhati na agizo la mwisho la Yesu Kristo, hivi kwamba hawezi kutumaini kamwe kuyapindua na kuyadhoofisha kabisa; bali kwa wajibu wa familia anashambulia kwa mafanikio zaidi, kwa sababu agizo lake si la dhati sana, na utendaji wake haufuatiliwi kwa uzito na kwa dhamiri kama unavyostahili, na kutokutimizwa kwake hakuonekani kwa urahisi wala kukemewa hadharani. Dini ilianzia kwanza katika familia, na huko ndiko Shetani anakotafuta kuiponda; familia za wazee wa kale (Mababu) zilikuwa makanisa yote aliyokuwa nayo Mungu duniani kwa wakati huo: na kwa hiyo, (nadhani,) Kaini alipotoka katika familia ya Adamu, anasemekana alitoka mbele za uso wa Bwana (Mwanzo 4:16). Basi, Shetani anajua kwamba hii ni pigo kwenye mzizi, na njia rahisi ya kuzuia mfululizo wa makanisa: akiweza kuzivuruga familia, jumuiya na madhehebu mengine hayatastawi kwa muda mrefu wala kudumu kwa nguvu na uhai wowote; kwa maana huko ndiko chanzo wanachopata rasilimali zao kwa sasa na kwa siku zijazo.

Kwa sasa: Familia ni chuo cha awali cha Kanisa na Taifa; na kama watoto hawajajengwa vizuri kimsingi huko, kila kitu kinaharibika: kosa la usagaji wa kwanza halirekebishwi katika usagaji wa pili; iwapo vijana wamelelewa vibaya katika familia, watajionyesha kuwa wabaya katika Kanisa na Jamii; hapo ndipo mahali pa kwanza pa kuundwa au kuharibiwa, na dalili ya maisha yao ya baadaye huchukuliwa kutoka hapo (Mithali 20:11). Kwa nidhamu ya familia, maafisa wanafunzwa kwa ajili ya Kanisa (1 Timotheo 3:4), Aitawalaye vizuri nyumba yake mwenyewe, n.k.; na kuna wanaume waliolelewa katika unyenyekevu na utii. Imeandikwa (Matendo 21:5) kwamba wanafunzi walimsindikiza Paulo njiani pamoja na wake zao na watoto wao; watoto wao pengine wametajwa, ili kuonyesha kwamba wazazi wao, kwa mfano wao wenyewe na kwaheri yenye upendo kwa Paulo, wangewalea katika njia ya heshima na staha kwa wachungaji wa Kanisa.

Kwa siku zijazo: Ni jambo la faraja, hakika, kuona kitalu kinachostawi cha miche michanga, na kuwa na matumaini kwamba Mungu atakuwa na watu wa kumtumikia sisi tutakapokufa na kuondoka: watu wa Mungu walijifariji kwa hilo (Zaburi 102:28), Wana wa watumishi wako watadumu, n.k.

Kwa kuzingatia haya yote, jinsi gani wahudumu na wazazi wanapaswa kuwa waangalifu kuwalea vijana wakati bado wanaweza kubadilika, na, kama nta, wanaoweza kuchukua umbo na alama yoyote, katika maarifa na hofu ya Mungu; na mapema kuwaingiza misingi ya imani yetu takatifu zaidi, kama inavyofupishwa katika Katekisimu, na hivyo kuwekwa wote mbele ya dhamiri! Hakika mbegu hizi za kweli zilizopandwa katika shamba la kumbukumbu, hata zisipofanya kingine chochote, angalau zitakuwa kizuizi kikubwa na hatamu kwao, na, kama kumwaga maji baridi kunavyozuia sufuria kuchemka, zitapunguza kwa kiasi fulani joto la tamaa na hisia za ujana.

Baada ya kusihiwa, nilikuwa nimeazimia kukupendekezea kwa dhati kubwa kazi ya kufundisha Katekisimu, na, kama msaada unaofaa, manufaa ya kitabu hiki, kilivyochapishwa hivi pamoja na Maandiko kwa ukamilifu: lakini nikakutana na barua binafsi ya mwanatheolojia mwenye elimu kubwa na uchaji Mungu, ambamo kazi hiyo imefanyika vizuri sana tayari kwa niaba yangu, nitathubutu kunakili sehemu yake, na kuiweka mbele ya watu wote.

Mwandishi, akiisha kuomboleza vurugu kubwa, uharibifu, na migawanyiko iliyomo Kanisani, anaeleza hivi chanzo chake na tiba yake:

Miongoni mwa sababu nyingine, chanzo kikuu cha maovu haya ni kupuuzwa kukubwa na kwa kawaida kwa waongozi wa familia, katika kutimiza wajibu ule wanaoudai kwa Mungu kwa ajili ya nafsi zilizo chini ya uangalizi wao, hasa katika kuwafundisha fundisho la Ukristo. Familia ni jumuiya zinazopaswa kutakaswa kwa Mungu kama vile makanisa; na waongozi wake wana wajibu wa kweli kabisa juu ya nafsi zilizomo, kama vile wachungaji walivyo na wajibu juu ya makanisa. Lakini, ole, ni kidogo mno jinsi hili linavyozingatiwa au kufikiriwa! Lakini wakati wahudumu wazembe wanapoondolewa (kwa haki) mahali pao, wakuu wa familia wazembe hujiona karibu kutokuwa na hatia. Wanawatoa watoto wao kwa Mungu katika ubatizo, na hapo wanaahidi kuwafundisha fundisho la injili, na kuwalea katika malezi ya Bwana; lakini wanaahidi kwa urahisi, na kuvunja ahadi hiyo kwa urahisi vilevile; na kuwalea watoto wao kwa ajili ya dunia na mwili, ingawa wameyakataa hayo, na kuwaweka wakfu kwa Mungu. Kuvunja huku agano na Mungu, na kuzisaliti nafsi za watoto wao kwa Shetani, lazima kuwalemee hapa au huko baadaye. Wanazaa watoto, na kudumisha familia kwa ajili tu ya dunia na mwili: lakini hufikiria kidogo mno wajibu gani umekabidhiwa kwao, na ni nini kumlea mtoto kwa ajili ya Mungu, na kuiongoza familia kama jumuiya iliyotakaswa.

Msomaji Mkristo, siwezi kudhani kwamba wewe ni mgeni sana Uingereza kiasi cha kutojua malalamiko ya jumla juu ya kupungua kwa nguvu ya uchaji Mungu, na hasa juu ya upotovu mkubwa wa vijana. Popote uendako, utasikia watu wakilalamika juu ya watoto wabaya na watumishi wabaya; wakati, kwa kweli, chanzo cha uovu kinapaswa kutafutwa juu kidogo: ni wazazi wabaya na walimu wabaya wanaofanya watoto wabaya na watumishi wabaya; na hatuwezi kulaumu sana ujinga wao kama kupuuzwa kwetu katika malezi yao.

Shetani ana chuki kubwa dhidi ya ufalme wa Kristo, na hajui njia fupi ya kuuponda kama yai, kuliko upotovu wa vijana, na ubadilishaji wa majukumu ya familia. Anashambulia majukumu yote ya umma katika makusanyiko ya watakatifu; lakini haya yanalindwa vizuri na amri kuu na agizo la kufa la Yesu Kristo, kiasi kwamba hawezi kutarajia kuyapindua na kuyaharibu kabisa; lakini anashambulia majukumu ya familia kwa mafanikio zaidi, kwa sababu taasisi si kuu sana, na mazoezi hayazingatiwi kwa uzito na kwa dhamiri kama yanavyopaswa, na kuacha hakuna uwezekano wa kugunduliwa na kukemewa kwa umma.

Dini ilianza kwanza katika familia, na hapo ndipo Shetani anajaribu kuiponda; familia za wazee zilikuwa makanisa yote ambayo Mungu alikuwa nayo ulimwenguni wakati huo; na kwa hiyo, (nadhani) Kaini alipotoka katika familia ya Adamu, inasemwa kwamba alitoka mbele za Bwana, *Mwanzo 4:16*.

Kwa wakati huu: Familia ni chuo cha Kanisa na Serikali; na ikiwa watoto hawana kanuni nzuri huko, yote hayafanikiwi: kosa katika mchanganyiko wa kwanza halina suluhu katika mchanganyiko wa pili; ikiwa vijana wanaelimishwa vibaya katika familia, wanakuwa wabaya katika Kanisa na Serikali; hapo ndipo utengenezaji wa kwanza au muundo, na ishara ya kuwa maisha yao ya baadaye yatachukuliwa kutoka hapo, *Mithali 20:11*. Kwa njia ya nidhamu ya familia, maofisa wanaundwa kwa ajili ya Kanisa, *1 Timoteo 3:4*, *Anayetawala nyumba yake vizuri*, nk.; na huko wanadamu wanalelewa katika utii na utiifu. Inaonekana, *Matendo 21:5*, kwamba wanafunzi walimsindikiza Paulo njiani pamoja na wake zao na watoto; watoto wao labda wanatajwa, ili kuelewa kwamba wazazi wao, kwa mfano wao wenyewe na kuaga kwa upendo kwa Paulo, wangewalea katika namna ya heshima na staha kwa wachungaji wa Kanisa.

Kwa wakati ujao: Ni faraja, hakika, kuona kitalu cha maua ya mimea mchanga, na kuwa na tumaini kwamba Mungu atakuwa na watu watakao mtumikia wakati sisi tumekufa na kupotea: watu wa Mungu walijifariji kwa hilo, *Zaburi 102:28*, *Watoto wa watumishi wako wataendelea*, nk.

Kwa misingi ya mazingatio haya yote, wachungaji na wakuu wa familia wanapaswa kuwa waangalifu kiasi gani kuwalea vijana wakiwa bado wanyenyekevu na, kama nta, wenye uwezo wa umbo na hisi yoyote, katika ujuzi na kumcha Mungu; na wakati huo huo kuingiza kanuni za imani yetu takatifu zaidi, kama zilivyofupishwa katika katekisimu, na hivyo kuwekwa mbele ya dhamiri! Hakika mbegu hizi za ukweli zilizopandwa katika shamba la kumbukumbu, zikifanya kazi nyingine yoyote, zitakuwa angalau kifungo na hatamu kubwa kwao, na, kama kumwaga maji baridi kunavyozima mchemko wa chungu, zitapunguza kidogo bidii za tamaa za ujana na hisia.

Baada ya ombi, nilikuwa nimeazimia kuwapendekezea kwa uzito mkubwa kazi ya katekesi, na kama msaada unaofaa, manufaa ya kitabu hiki, kwa hivyo kuchapishwa kwa Maandiko kamili; lakini kwa kuwa nimekutana na barua binafsi ya mwanachuoni mjuzi sana na mcha Mungu, ambayo kazi hiyo imefanywa vizuri na ipo mkononi mwangu, nitathubutu kunukuu sehemu yake na kuiweka mbele ya

umma.

Basi, Shetani anajua kwamba hili ni pigo kwenye mzizi, na njia rahisi ya kuzuia mrithi wa Makanisa: akiweza kupindua familia, jamii nyingine na jumuiya hazitastawi wala kudumu kwa muda mrefu kwa nguvu na uhai wowote; kwa maana hapo ndipo shina ambapo hutegemea wakati wa sasa na ujao.

Baada ya kuomboleza juu ya misukosuko mikubwa, ufisadi na mgawanyiko uliomo Kanisani, mwandishi anaeleza hivi sababu na dawa: Miongoni mwa nyinginezo, sababu kuu ya maovu haya ni kupuuzwa kwa kawaida na wakuu wa familia, katika kutimiza wajibu wao kwa Mungu kwa ajili ya nafsi zilizo chini ya uangalizi wao, hasa katika kufundisha fundisho la Ukristo. Familia ni jamii ambazo zinapaswa kutakaswa kwa Mungu kama vile Makanisa; na wakuu wao wana wadhifa halisi wa nafsi zilizomo, kama vile wachungaji walivyo nao wa Makanisa. Lakini, ole, hili linazingatiwa au kuthaminiwa kiasi gani!

Lakini wakati wahudumu wazembe (kwa haki) wanafukuzwa kutoka nafasi zao, wakuu wa familia wazembe wanajiona karibu wasiolaumiwa. Wanamtoa Mungu watoto wao katika ubatizo, na huko wanaahidi kuwafundisha fundisho la injili, na kuwalea katika malezi ya Bwana; lakini huahidi kwa urahisi, na huvunja kwa urahisi; na wanawalea watoto wao kwa ajili ya ulimwengu na mwili, ingawa wamekataa hivi, na wamewaweka wakfu kwa Mungu.

Uvunjaji huu wa agano na Mungu, na usaliti wa nafsi za watoto wao kwa Shetani, unapaswa kuwabana hapa au baadaye. Wana watoto na hudumisha familia tu kwa ajili ya ulimwengu na mwili; lakini wachache wanazingatia mzigo waliokabidhiwa, na nini maana ya kumlea mwana kwa Mungu, na kutawala familia kama jamii iliyotakaswa.

Ee, ingekuwa tamu na yenye mafanikio kiasi gani kazi ya Mungu ikiwa sote tungejiunga katika nafasi zetu kuiendeleza! Hisingekuwa lazima kujitahidi sana kutuma wahubiri; bali wangeweza kuona kwamba sehemu ya kazi inayowahusu inawatosha, na ndiyo bora ambayo wanaweza kutumika. Hasa wanawake wanapaswa kuwa waangalifu na wajibu huu; kwa maana kwa kuwa wako karibu zaidi na watoto wao, na wana nafasi za mapema na za mara kwa mara kuwafundisha, huu ndio utumishi mkuu ambao wanaweza kumtendea Mungu katika ulimwengu huu, wakiwa wamezuiliwa kutoka kazi zaidi ya umma. Na, bila shaka, watawala wengi bora wametumwa kwa Serikali, na wachungaji wengi bora kwa Kanisa, na watakatifu wengi wa thamani mbinguni, kwa sababu ya maandalizi ya furaha ya malezi matakatifu, labda na mwanamke aliyekuwa akijiona kuwa hana faida wala manufaa kwa Kanisa.

Ikiwa wazazi wangeanza mapema, na kujitahidi kugusa nyoyo za watoto wao na mambo makuu ya uzima wa milele, na kuwazoeza na kiini cha fundisho la Kristo, na, wanapokuta ndani yao ujuzi na upendo wa Kristo, kuwaleta basi kwa wachungaji wa Kanisa wajaribiwe, wathibitishwe na wakubaliwe kwa mapendeleo mengine ya Kanisa, ee, tungeweza kuwa na Makanisa ya furaha na yenye utaratibu mzuri kiasi

gani!

Basi isingekuwa lazima kumweka mchungaji mmoja kufanya kazi ya watawala wawili au mia tatu au elfu moja wa familia, hata kuwafundisha watoto wao kanuni ambazo wangepaswa kuwafundisha muda mrefu kabla; wala usingekuwa na mahitaji ya kuhubiri kwa nafsi nyingi za kusikitisha na zisizojua, ambazo hazijatayarishwa na malezi kutusikia; wala hatungekuwa na haja ya kuwatenga kutoka ushirika mtakatifu wengi kwa sababu ya ujinga, ambao bado hawana neema ya kuuhisi na kuuomboleza, wala akili na uvumilivu wa kusubiri katika hali ya kujifunza, mpaka wawe tayari kuwa wenyeji wa watakatifu na nyumba ya Mungu.

Lakini sasa wanakuja kwetu wakiwa na majivuno ya uzee, wakiwa zaidi ya watoto, na bado ni mbaya zaidi kuliko watoto; wakiwa na ujinga wa watoto, lakini wamekua uwezo wa kufundisha watoto; na wanajiona wenye hekima, ndiyo, wenye hekima vya kutosha kupigana na mwenye hekima zaidi wa walimu wao, kwa sababu wameishi muda wa kutosha kuwa wenye hekima, na ushahidi wa ujuzi wao ni ujinga wao wa uzee; na wako tayari zaidi kutukimbilia usoni kwa ajili ya mapendeleo ya Kanisa, kuliko kujifunza kutoka kwetu, na kutii maelekezo yetu, mpaka wawe tayari kwayo, ili kuwafaa vizuri; kama wale wanaokataa vibaya, wanaotukatakata vidole kwa ajili ya nyama yao, na kutunyakua mikononi mwetu; na si kama watoto, wanaokaa mpaka tuwape. Wazazi wamewazoea sana kuwa wakaidi, kwamba wahudumu hawatakiwi kushughulika ila na wakaidi.

Na ni kwa ukosefu wa msingi huu uliowekwa vizuri mwanzoni, kwamba waamini wenyewe ni wajuvi kama wengi, na kwamba wengi, hasa vijana, humeza karibu kila kosa linalowasilishwa kwao, na kufuata kila kikundi cha wagawanyaji kinachowavuta, iwe kwa uzito na uwezekano. Kwa maana, ole! ingawa kwa neema ya Mungu nyoyo zao zinaweza kubadilika kwa saa moja, (mradi tu waelewe kiini cha imani) hata hivyo, akili zao lazima ziwe na wakati na bidii kujipatia ujuzi utakaowatulia na kuwatia nguvu dhidi ya udanganyifu.

Kwa mazingatio haya na mengine mengi sawa na hayo, tunapaswa kuomba familia zote za Kikristo zijitahidi zaidi katika kazi hii muhimu, na kuzoea zaidi kiini cha Ukristo. Na, kwa kusudi hili, (kwa kubeba pamoja nazo nyaraka zinazogusa moyo kuamsha moyo) sijui ni kazi gani ingekuwa inafaa zaidi kwa matumizi yao kuliko ile iliyokusanywa na Mkutano wa Westminster; Sinodi ya wanatheolojia wacha Mungu na wenye busara (licha ya maneno yote machungu waliyopokea kutoka kwa watu wasioridhika na wenye majivuno) ambao, kwa kweli, naamini Uingereza haijawahi kuona. Ingawa walikuwa na bahati mbaya ya kuajiriwa katika nyakati za mateso, wakati kelele za vita zilikuwa zikiziba masikio ya watu, na uhuru wa vita ulikuwa ukitoa uhuru kwa ndimi zote na kalamu zisizo na staha kuwalaumu, na kuendelea na matokeo ya vita hivyo vilikera watu wasioridhika kujitia aibu kwa kutafuta kuwaaibisha wao; nathubutu kusema kwamba ikiwa katika siku za zamani, wakati mabaraza yalikuwa na nguvu na hesabu, wangekuwa na baraza la maaskofu kama hili la wazee, sifa yake kwa ujifunzaji na utakatifu, na ujuzi wote wa huduma, ingepitishwa kwa vizazi vijavyo kwa heshima kubwa.

Kwa hiyo, Natamani kila mkuu wa familia ajifunze kazi hii kwanza mwenyewe, kisha awafundishe watoto wake na watumishi wake, kwa kadiri ya uwezo wao mbali mbali. Na, wakishaelewa misingi hii ya dini, wataweza kusoma vitabu vingine kwa ufahamu zaidi, na kusikiliza mahubiri kwa faida zaidi, na kushauriana kwa busara zaidi, na kushikilia fundisho la Kristo kwa uthabiti zaidi, kuliko wangeweza kufanya kwa njia nyingine yoyote. Kwanza, wasome na kujifunza Katekisimu Ndogo, kisha Kubwa, na mwishowe, wasome Ungamo la Imani.

Hadi hapo yeye, ambaye jina lake nitaficha (ingawa ubora wa somo na wakati halisi utaifunua kwa urahisi), kwa sababu nimeichapisha bila ujuzi wake na ridhaa yake, ingawa, natumai, si kinyume na furaha yake na kibali chake.

Sitaongeza chochote zaidi, ila nina mtumishi wako katika kazi ya Bwana,

Mtumishi wako, katika kazi ya Bwana,

THOMAS MANTON

© 2026 Westminster 1647 :: https://westminster1647.com/sw/correo